

Sygn. akt V KO 84/22

POSTANOWIENIE

Dnia 18 października 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wiliński

w sprawie **Ł. M.**

skazanego za przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 18 października 2022 r.,

wniosku skazanego

o wznowienie postępowania sądowego zakończonego

prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi

z dnia 18 kwietnia 2019 r., sygn. akt II AKa 34/19,

utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim

z dnia 7 listopada 2018 r., sygn. akt III K 81/18,

na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

postanowił:

**odmówić przyjęcia wniosku wobec jego oczywistej
bezzasadności.**

UZASADNIENIE

W dniu 5 lipca 2022 r. do Sądu Najwyższego za pośrednictwem Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim wpłynęło pismo skazanego Ł. M. zawierające wniosek o wznowienie postępowania sądowego zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 18 kwietnia 2019 r., sygn. akt II AKa 34/19, utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 7 listopada 2018 r., sygn. akt III K 81/18.

Jako przyczyny uzasadniające wniosek skazany wskazał „nowe, nieznane przedtem Wysokiemu Sądowi dowody, które są istotne przy wydaniu wyroku”. Wśród tych nowych dowodów i faktów wymienił: dowód z zeznań świadków - funkcjonariuszy Policji, tj. st. post. K. B., sierż. sztab. S. S., sierż. sztab. A. R. oraz st. sierż. K. C., dowód z nagrania rozmowy telefonicznej z pokrzywdzonym, konieczność ustalenia miejsca zameldowania z 2018 r., ustalenia konkubinatu świadków A. Ś. i T. B., dowód z przesłuchania lekarza biegłego sporządzającego opinię, dowód z eksperymentu sądowego, dowód z badania świadków wariografem. Wniósł „o zmianę kwalifikacji czynu z art. 148 § 1 k.k. na art. 156 § 1 k.k.”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek skazanego Ł. M. jest oczywiście bezzasadny, co skutkuje rozstrzygnięciem o odmowie jego przyjęcia bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych, w trybie art. 545 § 3 k.p.k.

Na wstępie wspomnieć należy, że instytucja wznowienia postępowania jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, który daje podstawy do wzruszenia prawomocnego orzeczenia wyłącznie na podstawie przesłanek ściśle określonych w ustawie. Katalog okoliczności otwierających drogę do wystąpienia z inicjatywą wzruszenia prawomocnego rozstrzygnięcia zawierają przepisy art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k., art. 540b k.p.k., art. 542 § 3 k.p.k. (zob. postanowienie SN z dnia 12 kwietnia 2018 r., III KO 25/18).

Przepis art. 545 § 3 k.p.k. przewiduje możliwość odmowy przyjęcia wniosku niepochodzącego od osoby wymienionej w art. 545 § 2 k.p.k. (adwokata, radcy prawnego, radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej) bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych, jeżeli z treści wniosku, w szczególności odwołującego się do okoliczności, które były już rozpoznawane w postępowaniu o wznowienie postępowania, wynika jego oczywista bezzasadność.

Oczywista bezzasadność wniosku nie ogranicza się przy tym wyłącznie do tych wypadków, w których we wniosku o wznowienie podniesione zostały okoliczności będące już wcześniej przedmiotem rozpoznawania w postępowaniu o wznowienie postępowania. Użycie w treści art. 545 § 3 k.p.k. zwrotu "w szczególności" nie pozostawia wątpliwości, że jest to wskazanie przykładowe. Uznanie wniosku o wznowienie za oczywiście bezzasadny będzie miało więc

miejsce również w sytuacjach, gdy w sposób oczywisty, rzucający się w oczy, wniosek ten oparty zostanie na innych podstawach niż te, które określone zostały w przepisach rozdziału 56 k.p.k. karnego lub też żadna ze wskazanych we wniosku okoliczności nie będzie się mieściła w katalogu przesłanek zawartych w art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k. lub art. 540b k.p.k. oraz gdy nie będzie wchodzić w grę działanie sądu z urzędu - art. 542 § 3 k.p.k. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 czerwca 2017 r., sygn. akt III KO 45/17, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2018 r., III KO 8/18, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2018 r., III KO 25/18).

W pierwszej kolejności podkreślić należy, że postanowieniem z dnia 20 kwietnia 2021 r., sygn. akt II KO 27/21, Sąd Najwyższy oddalił wniosek skazanego Ł. M. o wznowienie postępowania w tej samej sprawie. We wniosku tym skazany kwestionował dowód z zeznań pokrzywdzonego i świadka A. Ś., a także podnosił konieczność przesłuchania funkcjonariuszy Policji sporządzających notatkę urzędową. Również wcześniejszym postanowieniem z dnia 26 września 2019 r., sygn. akt II KO 78/19, Sąd Najwyższy oddalił wniosek skazanego Ł. M. o wznowienie postępowania w tej samej sprawie. Skazany już wówczas podnosił konieczność przesłuchania funkcjonariuszy Policji, kwestionował dowód z zeznań pokrzywdzonego i świadka A. Ś. oraz opinię biegłego w kontekście zmiany kwalifikacji prawnej jego czynu na art. 157 § 1 k.k. Większość okoliczności opisywanych w aktualnym wniosku, tj. dotyczących potrzeby przesłuchania funkcjonariuszy Policji, podważenia wiarygodności zeznań pokrzywdzonego i świadka A. Ś. czy też opinii biegłego w zakresie rodzaju zadanych przez skazanego ran, była już zatem przedmiotem oceny w kontekście dopuszczalności wznowienia prawomocnego postępowania karnego. Wskazane w obu postanowieniach Sądu Najwyższego ustalenia pozostają aktualne i przesądzają o oczywistym braku podstaw do wznowienia postępowania.

Jednocześnie żadna z pozostałych podnoszonych we wniosku okoliczności nie może być uznana za skuteczną podstawę do wznowienia postępowania zakończonych prawomocnym wyrokiem. Stanowić jej nie może z całą pewnością kolejna polemika skazanego z przyjętą kwalifikacją prawną przypisanego mu czynu – tym razem w kontekście art. 156 § 1 k.k. Ponadto, za

bezcelową uznać należy próbę ustalenia miejsca zameldowania skazanego w 2018 r., skoro nie wykazano jej znaczenia dla odpowiedzialności prawnokarnej skazanego. Nieskuteczne są również dalsze próby podważenia wiarygodności pokrzywdzonego i świadka A. Ś. poprzez ustalenie ich konkubinatu, dopuszczenie dowodu z nagrania rozmowy telefonicznej skazanego z pokrzywdzonym, przeprowadzenie eksperymentu procesowego czy zbadanie ich „wariografem”. Powtórzenia wymaga, że Sądy obu instancji wnikliwie zbadały kwestię wiarygodności zeznań pokrzywdzonego oraz świadka A. Ś., podkreślając w swoich wywodach, że ich ocena nie jest bezkrytyczna. Również wyjaśnienia skazanego i opinia biegłego medyka sądowego były przedmiotem analizy Sądów obu instancji. Skazany nie tylko nie wykazał, by ustalenie wskazywanych przez niego okoliczności nosiło cechy „nowości” i nie mogło zostać podniesione na etapie postępowania rozpoznawczego, ale też, by w jakikolwiek sposób mogło to rzutować na kształt prawomocnego wyroku skazującego.

Podkreślić w tym kontekście należy, że nowe fakty lub dowody, stanowiące podstawę wznowienia postępowania, wyartykułowane w treści przepisu 540 § 1 pkt 2 k.p.k. mają wskazywać, że skazany nie popełnił czynu albo jego czyn nie stanowił przestępstwa lub nie podlegał karze (art. 540 § 1 pkt 2a k.p.k.), albo że skazano go za przestępstwo zagrożone karą surowszą, albo nie uwzględniono okoliczności zobowiązujących do nadzwyczajnego złagodzenia kary, albo też błędnie przyjęto okoliczności wpływające na nadzwyczajne obostrzenie kary (art. 540 § 1 pkt 2b k.p.k.), tudzież sąd umorzył lub warunkowo umorzył postępowanie karne, błędnie przyjmując popełnienie przez oskarżonego zarzucanego mu czynu (art. 540 § 1 pkt 2c k.p.k.). Jednocześnie wspomnieć wypada, że w sprawie o wznowienie postępowania sąd nie dokonuje na nowo oceny zebranych w toku procesu dowodów i poprawności przyjętych w oparciu o nie ustaleń faktycznych będących podstawą prawomocnego wyroku, czy też oceny zasadności orzeczenia Sądu pierwszej instancji, tak jak to się czyni w ramach kontroli instancyjnej, ale jest uprawniony jedynie do zbadania, czy ujawniły się nowe fakty lub dowody wskazujące na znaczne prawdopodobieństwo wadliwości wyroku skazującego (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2017 r., sygn. akt III KO 53/16, LEX nr 2202488).

Konkludując, skazany nie wskazał żadnych okoliczności, które w świetle regulacji art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k. oraz art. 540b k.p.k., uzasadniałyby przeprowadzenie postępowania wznowieniowego. Sąd Najwyższy nie dopatrzył się również zaistnienia na gruncie przedmiotowej sprawy innej podstawy obligującej Sąd Najwyższy do rozważenia możliwości wznowienia postępowania z urzędu w oparciu o przepis art. 542 § 3 k.p.k. Jeżeli żadna z okoliczności podanych we wniosku nie może spowodować podjęcia czynności wznowieniowych, co prowadzi do obowiązku odmowy przyjęcia wniosku w trybie art. 545 § 3 KPK bez wzywania do uzupełnienia braków formalnych, to za bezprzedmiotowy uznać należało wniosek o wyznaczenie skazanemu obrońcy z urzędu.

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.

[as]